

QORAALKA -

3/18/21

Qorshaha Qaybta Adeegyada Dadka Waayeelka ah, Naafadda, iyo Halgamayaasha ee 2021-2024

Qaybta Adeegyada Dadka Waayeelka ah, Naafadda, iyo Halgamayaasha (ADVSD) ayaa bixinaysa guudmarka qoraalka hadafyada iyo ujeedooyinka oo ka socda Qorshaha Hay'ada Dadka Waayeelka ah ee 2021-2024.

Hindida Dhaladka Maraykanka ee Waayeelka ah

1. Waxay u adeegtaa Hindida Dhaladka Maraykanka ee Waayeelka ah ee ku nool meelaha magaaloooyinka ah iyada oo la taageerayo hay'adaha u adeega iyaga.
  - a. In mudnaanta la siiyo Hindida Dhaladka ah ee waayeelka, ee la xiriira daryeekooda iyo fayo-qabkooda, iyo in sidoo kale qoysaskooda, qabaa'ilkooda, iyo bulshooyinkooda qabaa'ilka ay fahamsan tahay oo ay mudnaanta siiso ADVSD.
  - b. In Hindida Dhaladka Maraykanka ee Waayeelka ah oo badan ay adeegsadaan barnaamijyada iyo adeegyada ay maalgeliso ADVSD.

Dadka Waayeelka ah ee Bedeshay Jinsigiisooda isla markaana Jinsiga Kala duwan leh iyo Dadka Waayeelka ah ee Labada Ruux leh 'Two Spirit'

1. In dadka waayeelka ah ee Bedeshay Jinsigiisooda isla markaana Jinsiga Kala duwan leh iyo dadka waayeelka ah ee Labada Ruux leh 'Two Spirit' ay fiican ugu xiran yihiin bulsho daryeel leh iyo adeegyo iyo barnaamijyo si loo taageero fayo-qabkooda, xoriyadooda, iyo madax bannaanidooda qof ahaaneed marka ay da' noqdaanba.
  - a. In la kordhiyo tirada dadka waayeelka ah ee Bedeshay Jinsigiisooda isla markaana Jinsiga Kala duwan leh iyo dadka waayeelka ah ee Labada Ruux leh 'Two Spirit' ee raadinaya isla markaana adeegyada ka helaya ADVSD iyo nidaamka adeegyada ee dadka waayeelka ah.
2. In dadka waayeelka ah ee Bedeshay Jinsigiisooda isla markaana Jinsiga Kala duwan leh iyo dadka waayeelka ah ee Labada Ruux leh 'Two Spirit' ay horseed ka noqdaan nidaam bulshada ku saleysan oo ku saabsan helitaanka adeegyo loogu talagalay dadka waaweyn iyo dadka naafada ah.
  - a. In dadka waayeelka ah ee Bedeshay Jinsigiisooda isla markaana Jinsiga Kala duwan leh iyo dadka waayeelka ah ee Labada Ruux leh 'Two Spirit' ay aqoonsadaan, mudnaanta siiyan, oo ay sameeyaan talo soo jeedin ku saabsan baahiyahooda oo la xiriira guriga iyo adeegyada bulshada ku saleysan.

Maclumaadka & Taageerada (I & A) iyo Isku xirnaanshaha Ilaha Dadka Waaweyn iyo Naafada (ADRC)

1. In dadka waaweyn, dadka naafada ah iyo daryeel bixiyayaashooda ay aqoonsadaan oo uga faa'iideystaan ADRC in ay tahay aalad loogu talagalay helitaanka maclumaad, ilo, iyo adeegyo.
  - a. In la kordhiyo ka faa'iideysiga ADRC si loo yareeyo go'doonsanaanta iyo caqabadaha la xiriira helitaanka ee ay dadka waaweyn la kulmaan jir ahaan, dhaqan ahaan, ama luqad ahaan
2. In dadka waaweyn, dadka naafada ah iyo daryeel bixiyayaashooda ay si fiican ugu xiran yihiin ilo iyo adeegyo la adeegsanayo maclumaad, gudbin, iyo nidaamka dhanka taageerada.
  - a. In hawl-wadaagayaasha bulshada iyo hay'adaha xiriirka bulsho la leh dadka taariikh ahaan iyo nidaam ahaan la takooray ay og yihiin oo isticmaalaan ADRC iyo nidaamka I & A.

Adeegyada Dhanka Nafaqada

1. In dadka waaweyni heli doonaan cunto ku filan oo ah mid la awoodi karo, dhaqan ahaan ku habboon, oo taageerta caafimaadkooda.
  - a. In la kordhiyo ka faa'iideysiga barnaamijyada dhanka nafaqada ee federaalku maalgeliyo, sida Barnaamijka Gargaarada Nafaqada Dheeraadka ah ama SNAP, oo ay ka faa'iideystaan dadka waaweyni
  - b. In la bixiyo helitaan cunto qiime jaban ama lacag la'aan ah oo ka jirta meelo kala duwan si loo buuxiyo baahiyaha kala duwan ee dadka waaweyn.
2. In la taageero dadaalada bulshadu horseedka ka tahay si loo kordhiyo helitaanka cuntada loogu talagalay dadka waaweyn iyo dadka naafada ah iyada oo mudnaanta la siinayo dadka taariikh ahaan iyo nidaam ahaan la takooray.
  - a. In helitaanka cuntada iyo ilaha dhanka nafaqadu mudnaanta la siiyo kaasi oo loogu talagalay dadka waaweyn ee leh dadka taariikh ahaan iyo nidaam ahaan la takooray.

Dhiirigelinta Caafimaadka

1. In dadka waaweyn iyo dadka naafada ah ay adag ugu xiran yihiin bulshadooda dhanka taageerada faqo-qabkooda iyo caafimaadkooda jireed iyo maskaxeed.
  - a. In la kordhiyo helitaanka fasallada dhiirigelinta caafimaad iyo hawlaha loogu talagalay dadka waaweyn iyada oo la adeegsanayo iskaashi iyo horumarinta nidaamka.
2. In dadka waaweyn si firfircooni uga qayb qaataan hawlaha dhiirigelinta caafimaad si wax looga qabto xaaladaha caafimaad ee soo jireen ah, wanaajinta caafimaadka, iyo hoos u dhigida go'doonsanaanta.
  - a. In dad waaweyn oo badan ay ka qayb qaataan hawlaha si loo taageero caafimaadkooda iyo fayo-qabkooda.

Daryeel bixiyayaasha Qoyska

1. In la dhiirigeliyo adeegyada daryeel bixiyaha qoyska iyo ilaha ee ku aadan qoyska iyo daryeel bixiyayaasha aan rasmiga ah iyada oo mudnaanta la siinayo adeegyada ku aadan bulshooyinka taariikh ahaan iyo nidaam ahaan la takooray.
  - a. In la kordhiyo qayb qaadashada qoyska iyo daryeel bixiyayaasha aan rasmiga, iyada oo mudnaanta la siinayo adeegyada ku aadan daryeel bixiyayaasha ee

laga helo bulshooyinka taariikh ahaan iyo nidaam ahaan la takooray.

2. In daryeel bixiyayaashu qoysku helaan adeegyo qofka ku saleysan oo dhaqan ahaan u gaar ah.
  - a. In la kordhiyo tirada daryeel bixiyayaasha qoyska ee hela adeegyo dhaqan ahaan wax khuseeya isla markaana jawaab wax u noqonaya.

Xuquuqaha Waayeelka iyo Taageerada Dhanka Sharciga

1. In dadka waaweyni helitaan isla-talin dhanka sharciga ah oo la adeegsanayo Mashruuca Sharciga Dadka Waayeelka ah iyada oo xoogga la saarayo ballaarinta wax helitaanka loogu talagalay bulshooyinka taariikh ahaan iyo nidaam ahaan la takooray.
  - a. In taageerada dhanka sharciga ah la siiyo qiyaastii 900 oo qof oo waaweyn sanad kasta.
  - b. In la kordhiyo awooda loogu adeegayo dadka waaweyn ee taariikh ahaan iyo nidaam ahaan la takooray iyada oo la adeegsanayo Mashruuca Sharciga Dadka Waayeelka ah.
2. In dadka waaweyni ay yeeshaan ilo ku saleysan bulshada oo loogu talagalay taageerada dadka isku faca ah iyo isku-doodista.
  - a. In la sameeyo olole dadka lagu gaarayo si loo dhiirigeliyo jiritaanka ilaha isku-doodista iyo nidaamyada dadka isku faca ah.

Isku duwida Gaadiidka iyo Ilaha

1. In dadka waaweyni fahamsan yihii gaadiidka iyo ilaha ay heli karaan iyagu.
  - a. Ilaha dhanka gaadiidka la qaybiyo oo la siiso dadka waaweyn ee qaba baahida ugu sareysa, iyada oo mudnaanta la siinayo xubnaha bulshada ka tirsan ee taariikh ahaan iyo nidaam ahaan la takooray.
  - b. In ilaha dhanka gaadiidku habeysan yihii guud ahaan nidaamka adeega dadka waaweyn.
2. In ilaha dhanka gaadiidku ay muhiimada siinayaan waxa ay bulshadu doorbidayso una hoggaansan yahay borotokoolada badbaada covid.
  - a. In baahiyaha la xiriira gaadiidka iyo waxyaabaha ay dadka waaweyni doorbidayaan ee la xiriira bixinta adeegyada socda iyo COVID-19 ay fahamsan tahay oo wax ka qabato ADVSD.